

„Ohrožená kultura“ nejlepší vědeckou knihou roku v Rusku

Profesor Josef Šmajš, člen Redakční rady Filosofického časopisu, se dočkal velkého úspěchu. Ruské vydání *Ohrožené kultury (Kultura pod ugrozoi)* bylo v Soči oceněno jako nejlepší vědecká kniha roku 2011. Josef Šmajš ocenění převzal koncem listopadu 2012 v Novosibirsku na kongresu věnovaném filosofii vzdělávání v době globalizace. Po převzetí diplomu mohl vystoupit s úvodní přednáškou o podstatě své myšlenkové koncepce evoluční ontologie. V průběhu svého vystoupení přečetl také *Deklaraci závislosti na Zemi* (v minulých letech byla publikována také na stránkách Filosofického časopisu), která byla plénem schválena jako přijatý bod usnesení.

I když se myšlenkám J. Šmajše dostává pozornosti a ocenění také v domácím prostředí (v roce 1995 Cena ministra životního prostředí za *Ohroženou kulturu*), domnívám se, že jejich význam je větší než ten, který jim zatím česká odborná i laická veřejnost přisuzuje. Originální koncepce Josefa Šmajše přitom ze své podstaty o široký zájem veřejnosti přímo usiluje. Formuluje totiž pečlivě zdůvodněnou ontologickou teorii, která má ambice stát se

teorií univerzální. Šmajš vytváří obraz světa, jehož všeobecné přijetí je podle něj nutné pro sebezáchovu člověka a civilizace. Jeho myšlenky jsou však většinou dnešní (post)moderní společnostmi dosud přehlíženy a vytěšňovány. Jako by snad ani nebyly hodné racionální a hodnotové diskuse. Přitom právě dnes více než kdy jindy potřebujeme najít jednotnou teorii vyššího řádu. Je smutné, že tak originální myslitel, který má co říci k prohlubující se civilizační krizi, uspěje v Rusku, zatímco doma se mu nedostává patřičného prostoru. Například žádný tuzemský ekologický ani pedagogický časopis Šmajšovu *Deklaraci závislosti na Zemi* nezveřejnil, ačkoli především jejich čtenářům byl tento apelativní text určen.

I když Šmajšovy texty není snadné číst rychle a bez soustředěné pozornosti, myšlenky v nich obsažené, jsou nezávislé a svěží, očištěné od nánosů civilizačního smogu (z)běžného myšlení. Mezi média, která jim prostor dávají, patří *Literární noviny*, *Britské listy* či *Vesmír*.

Prof. Josefu Šmajšovi upřímně gratuluji a přeji mu mnoho dalších úspěchů a soustředěných čtenářů.

Vratislav Moudr